

8 ਮਾਰਚ, 1995 ਤੋਂ 13 ਫਰਵਰੀ, 1996 ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 11 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 29 ਤਹਿਤ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਗਈ ਕੈਦ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

(50) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 1998 ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 2 ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 188-ਡੀਬੀ, 1998 ਦੀ 189-ਡੀਬੀ ਅਤੇ 1998 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 722 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1998 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 325-SB ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਸਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ ਜੇ.

ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਰਾਮਾ ਉਰਫ ਰਾਮ ਕਾਲਾ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

ਐੱਫ.ਏ.ਓ. 1999 ਦਾ 1142 ਨੰ

29 ਅਕਤੂਬਰ, 1999

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955—ਗਾਰਡੀਅਨ ਐਂਡ ਵਾਰਡਜ਼ ਐਕਟ, 1890 — ਐੱਸ. 10 ਅਤੇ 25—
ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਨੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ—ਤਲਾਕ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ
—ਇਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ
ਕੀਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ — ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ — ਹੋਲਡ, ਨਹੀਂ — ਟ੍ਰਾਇਲ
ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਮਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੇਕਰ
ਨਾਬਾਲਗ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ
ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਹਿਰਾਸਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਹਤਰ ਆਰਥਿਕ
ਸਥਿਤੀ-

ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੋਟੀ ਆਮਦਨ
ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ
ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਹਣਾ ਸਖ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਲਈ ਸਗੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਵੀ ਕਠੋਰ ਹੋਵੇਗਾ

(ਪਰਾ 13)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਖੋਜ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਉਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

(ਪਰਾ 14)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅੰਜਨਾ ਗੋਸਾਈਂ

ਵਕੀਲ ਅਸ਼ੋਕ ਸੈਣੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ

ਨਿਰਣਾ

ਐਸਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ
ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ, 30 ਨਵੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਕਰਨ ਜੋਸ਼ੀ ਅਤੇ 1 ਸਤੰਬਰ 1992 ਨੂੰ ਮੋਹਿਤ
ਜੋਸ਼ੀ। ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹਿਤ ਜੋਸ਼ੀ ਨੇ 15 ਫਰਵਰੀ 1999 ਨੂੰ ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਸ਼ਿਲਪਾ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ
ਦੋ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ
ਐਸ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜ ਤੋਂ ਮੇਜਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੀ
ਆਮਦਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਮੋਹਿਤ ਜੋਸ਼ੀ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ
"ਨਾਬਾਲਗ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ:

3. . 1 ਨੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

4. ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ:

(1)) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(2) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ;

(3) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ

(4) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।"

(5) ਰੋਗਾ ਪਹਿਲੇ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਥੀਲਪੋਲੈਟੋਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪਤੀ SS ਦੀਵਾਨ ਦੀ PW4 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਤੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਆਮਦਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਦੀਵਾਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.4 ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਫੌਜ ਤੋਂ 6000 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਜਦੋਂ PW4 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ.3 ਵਜੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੇਸਟਰਾਈਜ਼ਡ ਦੁੱਧ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿਖੇ ਕਾਊਂਟਰ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦੁੱਧ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸੇਲ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਦੁੱਧ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਵੇਚਦਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਵੇਚ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ 2000 ਰੁਪਏ ਹੈ। 6000 ਤੋਂ 7000 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਅਤੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਵਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਭਰਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਬਟਾਲਾ ਵਿਖੇ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਿੰਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 65 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭਗ 72 ਸਾਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ 10000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। 20,000 ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਦੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਸਿਕ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ RW3 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

(6) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਉਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 300 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਿਰਾਇਆ। ਜਿਹੜਾ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਸਹੀ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(7) ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ ਬਾਰੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ PW1 ਜਸਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੋ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਈ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾਕਾਰ-ਕਮ-ਕਲਰਕ ਹੈ, ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ 23 ਮਈ 1996 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਮੀਨਾ ਟੋਗ ਬੀ.ਐਮ ਜੈਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨ ਜੋਸ਼ੀ (ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ) ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾਬਾਲਗ ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਹਾਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ. P2 ਵਿੱਚ 4 ਸਤੰਬਰ, 1997 ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ UKG ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਈ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ 'ਬੋਨਾਫਾਈਡ' ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਜੈਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵੀ ਜੈਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੈਨ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ. ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਸਾਬਕਾ. P2, ਇਹ ਉਹ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਾਬਾਲਗ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(8) ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਨਾਲਾਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਵਧੀਆ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਾਲਾ ਮਕਾਨ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮਕਾਨ ਉਸ ਨੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ।

ਸਾਲ 1992। ਇਹ 155 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਰਸੋਈ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਰੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਰਾ 18' x 8' ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਇੱਕੋ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਲਹਾਲ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ

ਹੋਣਗੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਬਿਹਤਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਾਫੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ; ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(9) ਚੌਥੇ ਬਿੰਦੂ , may,) to2 somenex ਦੇ cThei ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪਤੀ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕੇ ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਪਤੀ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਾਬਾਲਗ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ? ਨਾਬਾਲਗ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਦੇ ਕੇ ਦੋਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ? ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਾਬਾਲਗ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਸਕੇਗਾ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੰਗਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਤਲਾਕ ਦੇ ਕੰਮ ਹਨ। P4 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ. ਆਰ.ਐਲ. ਉਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ. ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਖਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਤਲਾਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੁਲਾਈ, 1996 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੁਲਾਈ, 1997 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(10) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਹਰੀਹਰਨ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। v. ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1) ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਂ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ. 6 (ਏ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਬਾਅਦ" ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਪਿਤਾ ਦੀ "ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ" ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(11) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਲਾ ਬਨਾਮ ਜੀਵਨਲਾ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(12) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਨੋਖ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

(13) ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਵੇਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਤਲਾਕ ਹੁਣ ਉਹ ਹਿਰਾਸਤ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਪਤੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੋਟੀ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਹਣਾ ਸਖ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਭਰਾ ਲਈ ਸਗੋਂ ਨਾਬਾਲਗ ਲਈ ਵੀ ਕਠੋਰ ਹੋਵੇਗਾ।

- (1) ਜੇਟੀ 1999 (1) ਐਸਸੀ 524
- (2) ਏਆਈਆਰ 1988 ਏਪੀ 275
- (3) 1969 CLJ 872 (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ)

(14) ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਉਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਨ.ਕੇ.ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਕੇ.ਸੁਦ ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ , - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1999 ਦਾ CWP ਨੰ. 15583

22 ਫਰਵਰੀ, 2000

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ. 226—ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 — ਐੱਸ. 206-ਸੀ—
ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਰਾਬ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਿਯਮ, 1956 — RL.1 — ਪਟੀਸ਼ਨਰ L- 14A ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ — ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦਾ 10% ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ) 1961 ਦੇ

ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹਨ - L14-A ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਚੂਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਬਣੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚਦੇ ਹਨ - L-14A ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੂਜੀ ਵਿਕਰੀ ਹੈ - ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ L-14A ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕ ਐਕਟ ਦੇ 206C(1) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਖਰੀਦਦਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ - ਹੋਲਡ, ਬਿਨਾਂ ਮਿਆਦ 'ਖਰੀਦਦਾਰ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦਾ 10% ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

, 1961 ਦੇ ਐਸ. ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਕਦ ਜਾਂ ਚੈੱਕ ਜਾਂ ਡਰਾਫਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਦੁਆਰਾ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦੇ 10% ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ. ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ 'ਖਰੀਦਦਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ, ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰੇ।